

Фестывалім!

ГУЧНАЯ ТВОРЧАСЦЬ ВУЛІЦ

У Гродне прайшоў VIII Міжнародны Біг-міні-фестываль вулічнага мастацтва

На пешаходнай вуліцы абласнога цэнтра гучалі паўночныя напевы, афрыканскія матывы, лацінаамерыканскія рытмы. Тут можна было пачуць аўстралійскі дыджэрыду, шаманскі бубен, бразільскі барабан. Чарговае вулічнае свята сабрала больш за паўсотні калектываў і асобных удзельнікаў.

А пачалося ўсё ў 2012-м. На пачатку гэта была ініцыятыва саміх музыкантаў, але ўжо ў наступным годзе вулічнае мастацтва падтрымалі гарадскія ўлады. Фестываль стаў новай «фішкай» турыстычнага горада. Да свята далучыўся гарадскі цэнтр культуры.

Арганізатар Анастасія РОЎБА ўспамінае:

— Нават не марылі, што першая спроба перарасце ў такое маштабнае мерапрыемства. Проста вырашылі выступіць са сваёй праграмай фаер-шоу і запрасілі з аналагічным праектам калег з іншых гарадоў. Праўда, надвор'е ў той вясновы дзень выдалася халоднае, але гледачы сабраліся і цёпла сустрэлі выступленне фаершчыкаў. Дарэчы, і сёлета ажно 13 аматараў вогненнага шоу выступілі з даволі працяглай праграмай, якая доўжылася паўтары гадзіны.

Тры першыя фестывалі праходзілі камерна, на адной пляцоўцы, чацвёрты ўжо выйшаў на вуліцы. І з тае пары ён прырастае ўдзельнікамі. Увогуле, фестываль стаў міжнародным, сюды прыехала нават фаершчыца з Італіі. Таксама сваё мастацтва прадставілі калектывы Польшчы, Расіі і Украіны.

Што ляжыць у аснове вулічнага мастацтва? Асабіста мне здалася, што гэта барабанны грукат, вясёлае шэсце, жывыя статуі і абавязкова музыканты...

— Безумоўна, усё так і адбываецца на фестывалі. Але не гэта галоўнае, — заўважае Анастасія. — Галоўнае — свабода выказвання сваіх эмоцый, талентаў. Тут няма вызначаных канонаў, як, напрыклад, у балеце ці цырку. На вуліцы працуюць, што называецца, «свабодныя мастакі». Гэта людзі, у якіх часцей за ўсё няма спецыяльнай адукацыі; аматарскія калектывы, у якіх аб'яднаны і праграмісты, і прадаўцы, і ўрачы. Яны даносяць традыцыі розных культур, атрымоўваецца змястоўна і весела.

Больш за ўсё падаецца музычных заявак. Так было і гэтым разам. Каб ахапіць усіх удзельнікаў,

якія імкнуліся прадэманстраваць свае таленты, было створана пяць пляцовак. На адной з іх гледачы захапіліся ўсходнімі танцамі.

Было цікава ўсім — і дзецям, і дарослым. Так, юных наведвальнікаў заклікала творчая майстэрня па вырабе арыгамі, дарослыя маглі паразважаць над перформансам «Звязкі», у якім артысты, звязаныя доўгімі вяроўкамі, паказвалі сувязь людзей паміж сабой.

Дарэчы, нікага ганарара вулічныя артысты не атрымліваюць. Але яны не кінуты на волю лёсу. Ім аплачваюцца пражыванне, харчаванне, таксама праезд. Фестываль падтрымлівае буйны нафтавы канцэрн — ён дае сыравіну для фаер-шоу. Кампанія — аператар тэлефоннай сувязі забяспечвае

прывоз артыстаў з-за мяжы. Каб было больш якасна, трэба шукаць дадатковыя сродкі.

З дывідэндаў вулічныя артысты маюць толькі тое, што заробяць на вуліцы, пусціўшы, як кажуць, шапку. Так было здаўна. Цяпер усё больш папулярныя жывыя статуі. Падчас фестывалю іх можна было сустрэць уздоўж пешай вуліцы. Былі тут і Квазімода, і персанажы з вядомага кінафільма «Жорсткі раманс». Забаўлялі гараджан Мэры Попінс, тата Карла, чарапахы Тарціла. Жывыя статуі прадстаўлялі некалькі расійскіх тэатраў, у тым ліку з Санкт-Пецярбурга і Тальяці. Многія рабілі сэлфі і здымкі з ажылымі постацамі.

У гэты дзень публіка напоўніла пешаходную вуліцу, што называецца, пад завязку. Многія гродзенцы на фестывалі не першы раз. Сярод іх Ірына, якая выйшла з сяброўкай на шпацыр. Яна ўспамінае, як скептычна раней ставіліся да вулічных артыстаў, у прыватнасці музыкантаў. Але цяпер адносіны мяняюцца.

— Радзе, што гараджане ставяцца станоўча да іх творчас-

ці, падтрымліваюць, не лічаць іх нейкімі папрашайкамі, як раней. Такія вулічныя фестывалі якраз і дапамагаюць зрабіць нормай выступленні на вуліцах. Калі ідзе на шпацыр, музычнае суправаджэнне не перашкаджае, а, наадварот, уздымае настрой. Дарэчы, на пешай вуліцы ў Гродне музыканты ёсць пастаянна. Асабліва прыемна пачуць гукі акардэона, лёгкі шансон надае шарму гарадскому асяроддзю, — лічыць Ірына.

А вось сам фестываль грукатаў бразільскімі барабанами. Набліжэнне калоны фестывальнага шэсця было чуваць далёка па наваколлі. Калектыв з Мінска Рассооп Batucada задаваў вясёлы тон бразільскай самбай. Як разказала адна з удзельніц Таццяна Навіцкая, калектыв з'явіўся дзякуючы дапамозе пасольства Бразіліі ў Беларусі — менавіта адтуль паступіла некалькі барабанаў. Дарэчы, у жніўні ў сталіцы пройдзе традыцыйны фестываль бразільскай культуры, у якім возьмуць удзел аматары самбы з усёй краіны.

Зарабіць на вулічным мастацтве ўдаецца няшмат, таму кожны ўдзельнік калектыва мае іншую спецыяльнасць. Але ўсе яны любяць збірацца разам. Па словах Таццяны, гэта мастацтва аб'ядноўвае людзей, стварае сяброўскую атмасферу. У многіх краінах такія святы-фестывалі ўжо даўно папулярныя і збіраюць шмат прыхільнікаў.

Маргарыта УШКЕВІЧ.
Фота аўтара і БелТА.

...І ЗІМОВАЕ РЭХА «БАЗАРУ»

У дырэкцыі самага маштабнага на постсавецкай прасторы Міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар» падвялі вынікі.

Кіраўнік дырэкцыі Глеб Лапіцкі раскажаў, у прыватнасці, што сёлета прыблізна на 10 % больш рэалізавалі білетаў — каля 72 тысяч. Акрэдытацыю атрымала каля 5270 чалавек. Усяго адбылося больш за 160 мерапрыемстваў. А дзякуючы магчымасці прыехаць на фест у рамках бязвізавага рэжыму Віцебск наведалі прыблізна восем тысяч турыстаў. Вельмі добра разыходзіліся білеты на латвійскай анлайн-платформе продажу — каля 1270 (для параўнання: летась іх рэалізавалі прыблізна 50). У дырэкцыі «Базару» паведамілі, што цяпер будуць рэкламаваць аналагічную магчымасць у Літве і Эстоніі.

Фота Ганны ЗАНКОВІЧ.

Глеб Лапіцкі падзякаваў валанцёрам, якія ўпершыню працавалі на «Базары». Усяго іх было каля 190, а самая старэйшая нарадзілася ў 1940 годзе! На наступным фестывалі, магчыма, будуць задзейнічаны не толькі віцебскія валанцёры, але і памочнікі з іншых гарадоў і нават краін. (Сёлета, дарэчы, у фэсце бралі ўдзел прадстаўнікі 42 дзяржаў.) Вельмі шмат людзей сачыла за падзеямі фэсту ў інтэрнэце. Напрыклад, сайт «Базару» ў дні яго правядзення наведвала 223 тысячы чалавек, а колькасць праглядаў перавысіла 600 тысяч.

Глеб Лапіцкі анансаваў новы праект, які цэнтр культуры «Віцебск» правядзе зімой адразу пасля Каляд. Пра тое, якім ён будзе, інфармацыя пакуль не распаўсюджваецца. Можна, напэўна, дакладна назваць яго «зімовым рэхам фестывалю».

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Запашальнік

КЛОЎНЫ, ЯКІЯ ВУЧАЦЬ ДАБРУ

Найлепшыя цыркачы свету збяруцца ў беларускай сталіцы

З 19 да 22 верасня ў Беларускім дзяржаўным цырку пройдзе Другі Мінскі міжнародны фестываль цыркавага мастацтва. Мінчане і госці сталіцы займеюць унікальную магчымасць пазнаёміцца з найлепшымі дасягненнямі сусветнай цыркавой справы і трапіць на сапраўднае свята прыгажосці, грацыі і трука.

Для ўдзелу ў цыркавым шоу даслалі заяўкі больш за 300 артыстаў з розных краін. Па выніках скрупулёзнага адбору ў фестывалі возьме ўдзел каля 100 майстроў цырка з Бразіліі, Чылі, Кітая, Аўстраліі, Эфііопіі, Таджыкістана, Ізраіля, КНДР, Румыніі, Туркменістана, Украіны, Малдовы, Германіі, Казахстана, Расіі, Беларусі. Арганізатары абяцаюць, што на фестывалі будзе цікава як аматарам, так і знаўцам цырка. Удзельнікі пазмагаюцца за ўзнагароды ў намінацыях «Гран-пры», «Золата», «Серабро», «Бронза», «Прыз глядацкіх сімпатый», «Прыз дзіцячага журы» і за іншыя спецыяльныя прызы.

Дырэктар Белдзяржцырка Уладзімір ШАБАН раскажаў, што некаторыя краіны будуць прадстаўлены 2-3 нумарамі. З Расіі выступяць артысты

з Расдзяржцырка, Вялікага Маскоўскага дзяржаўнага цырка і Маскоўскага цырка Нікуліна на Каляровым бульвары — ва ўсіх гасцей вельмі высокі выканальніцкі ўзровень. Расіяне прадставяць «Сустрэчныя арэлі», на якіх будуць працаваць дзяўчыны ў ярскравых бальных сукенках — па ўсім

можна меркаваць, атрымаецца чароўнае відовішча. Выступіць Сяргей Несцераў з дрэсіраванымі белымі тыграмі, які пакажа ўнікальную работу дрэсіроўшчыка з жывёламі — без бізуноў і штыкоў. Ізраіль прадставіць два нумары, адзін з якіх выканае 18-гадовая паветраная гімнастка Аліса Шэхтар з ашдоцкага цырка «Дорату», а падчас другога нас чакае фантастычная трансфармацыя — імгненны пераадзяванні Даніэля Беньяміна.

Словам, на фестывалі будзе сабрана разнастайная жанравая палітра цыркавага мастацтва: акрабатыка, гімнастыка, жангліраванне, клаўнада, эквілібрыстыка, фокусы, дрэсура і атлетыка. Беларусы таксама рыхтуюць некалькі нумароў. Паветраную гімнастыку прадставіць дуэт Анастасіі Данчанкі і Анастасіі Пуцяты, у атракцыёне Барыса Лазарова будуць задзейнічаны дрэсіраваныя вярблюды і ламы. Асілкі браты Дзмітрый і Багдан Казаковы, верагодна, падрыхтуюць новы ўнікальны трук.

На форуме выступіць дуэт клоўнаў Бэлы і Алёкса Чэрвоткіных і клоўн з Бразіліі Пепе Жардзім, а таксама бацька і сын Франке — клоўны найвышэйшага ўзроўню, якія сваім майстэрствам вучаць людзей дабру і слушным адносінам старэйшага і малодшага пакаленняў.

Па выніках фэсту будуць адабраныя 15 найлепшых нумароў для новай праграмы «Брава». Яна будзе ісці ў Белдзяржцырку з 27 верасня да 8 снежня.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.

Клоўны Антон і Віктар ФРАНКЕ, прадстаўнікі цыркавой дынастыі.